

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI
AEGEAN REGION CHAMBER OF INDUSTRY

AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

ARALIK 2022
Sayı 116

İÇİNDEKİLER

Küresel Ekonomideki Gelişmeler	1
ABD	2
EURO BÖLGESİ-AB	3
Almanya	4
İngiltere	5
Japonya	6
Çin	7
Güney Kore	8
Hindistan	9
Brezilya	10
Rusya	11
İmalat PMI İncelemesi - Kasım 2022	12
Döviz Kurları İncelemesi - Kasım 2022	13
Teknoloji ve İnovasyon Gündemi	14
Türkiye'deki Güncel Ekonomik Gelişmeler	15
Büyüme - 2022 III. Çeyrek	15
Enflasyon - Kasım 2022	16
Sanayi Üretim Endeksi - Ekim 2022	17
Kapasite Kullanım Oranı - Kasım 2022	18
Hane Halkı İşgücü Verileri - Ekim 2022	19
Güven Endeksleri ve Bütçe	20
Ödemeler Dengesi - Ekim 2022	21
Dış Ticaret Verileri - Ekim 2022	22
Temel Ekonomik Göstergeler Tablosu: Türkiye	23
Temel Ekonomik Göstergeler Tablosu: İzmir	24
Dijitalleşme ve Yeşil Dönüşümde Küresel Lider Firma İncelemeleri	25

KÜRESEL EKONOMİDEKİ GELİŞMELER

Global İmalat PMI Endeksi: Endeksteki düşüş, küresel belirsizlikler doğrultusunda devam ediyor. Ekimde 0,4 puan gerilemeyle 49,4 değerini alan endeks, kasımda 0,6 puan daha gerileyerek, son 29 ayın en düşük düzeyinde gerçekleşti.

Dünya Ticaret Hacmi: Küresel ticaretteki ivme kaybı belirginleşmeye devam ediyor. Ağustosta %0,8 artan dünya ticareti, eylülde ancak %0,1 oranında sınırlı bir artış kaydetti. Böylece dünya ticareti 3. çeyrekte %1,2 büyümüş oldu.

Baltık Kuru Yük Endeksi: Baltık kuru yük endeksinde gerileme hafiflemekle birlikte devam ediyor. Ekimde %-16 değer kaybeden endeks, kasımda %-7,4 daha gerileyerek, 1.355 değerini aldı.

MSCI Dünya Endeksi: Morgan Stanley Uluslararası Sermaye Endeksinde, ekimde başlayan artış kasımda da devam etti. Ekimde %7 artan endeks, kasımda %6,8 arttı.

MSCI Gelişmekte Olan Piyasalar Endeksi: Gelişmekte olan piyasalar endeksi de 2 aydır daralmanın ardından, sürpriz bir şekilde artışa geçti. Ekimde %-3,2 daralan endeks, kasımda %14,6 arttı.

Altın/Ons: Altın fiyatlarındaki gerileme seyri yedi aydan sonra tekrar yükselişe geçti. Ekimde %-1,9 gerileyerek 1.641 dolardan fiyatlanan altın, kasımda %7,3 artışla, 1.760 dolara yükseldi.

Brent Petrol: Petrol fiyatlarında dört aydır süregelen gerileme eğilimi, ekimde yerini artışa bırakmasının ardından, kasımda tekrar geriledi. Ekimde %11,4 oranında artış kaydederek ortalama 94,8 dolardan fiyatlanan petrol, kasım %-10 gerilemeyle ortalama 85 dolar değerini aldı.

Küresel Gıda Fiyatları Endeksi: Küresel gıda fiyatlarında 6 aydır devam eden düşüş yerini durgunluğa bıraktı. Yıllık bazdaki yükseliş eğilimi de devam ediyor. Ekimde aylık bazda değişim göstermeyen küresel gıda fiyatları, yıllık bazda ise %2,7 artış kaydetti.

VIX-Volatilite (Korku) Endeksi: Volatilite endeksindeki geçen ayki düşüş eğilimi, bu ay da devam etti. Eylülde %-18 düşen endeks, ekimde %20 oranında daralarak 20,5 değerini aldı.

ABD

Büyüme: ABD ekonomisi, 2022 üçüncü çeyrekte, %2,6 oranında ve beklentilerin üzerinde büyüdü. Büyümede özellikle kişisel harcamaların beklentilerden daha güçlü gerçekleşmesi etkili oldu. Bu açıdan, yüksek seyreden enflasyonun ve FED'in faiz artırma hamlelerinin, büyümeyi öngörülen kadar olumsuz etkilemediği düşünülüyor.

Sanayi Üretim Endeksi: Sanayi üretimindeki ivme kaybı devam ediyor. Ekimde %3,3 oranında ılımlı düzeyde artış kaydeden endeks, kasımda %2,5 oranında daha sınırlı bir artış kaydetti.

İmalat PMI Endeksi: Sanayi üretiminde olduğu gibi, imalat PMI endeksinde de gerileme devam ediyor. Ekimde 50,4 değerine gerileyen endeks, kasımda 47,7'ye düşerek, eşik düzeyin altında kaldı.

Enflasyon: Enflasyon hafif düzeyde hız kesmeye devam etmekle birlikte, hala yüksek seviyede kalmaya devam ediyor. Eylülde %8,2, ekimde %7,7 olan enflasyon, kasımda ise %7,1 oldu.

İşsizlik: İşsizlik stabil seyrinde kalmaya devam ediyor. Eylülde %3,5, ekimde %3,7 oranında ölçülen işsizlik, kasımda da %3,7 oranında kalmaya devam etti.

Faiz Oranı: Amerikan Merkez Bankası (FED), enflasyonun hız kesmesine rağmen faiz artırımlarına devam ediyor. Kasım ayı toplantısında 75 baz puan artırıma giden FED, aralıkta 50 baz puan daha artırıma giderek faizi %4,5'e yükseltti.

İhracat: İhracatta 2 aydır devam eden düşüş bu ay da devam etti. Eylülde %-1,1 gerilemesinin ardından, ekimde de %-0,7 oranında gerileyen ihracat, 256,6 milyar dolar oldu.

İthalat: İhracattaki gerilemenin aksine, ithalattaki artış devam ediyor. Eylülde %1,5 oranında artmasının ardından ekimde %0,6 artan ithalat, 334,8 milyar dolar düzeyinde gerçekleşti.

Dış Ticaret Dengesi: İhracattaki gerilemeye rağmen, ithalatın artmaya devam etmesi sonucu, dış ticaret açığı %5,4 oranında daha artarak; eylülde -73,3 milyar dolarken ekimde -78,2 milyar dolar oldu.

Borsa & Finans: ABD borsalarındaki artış bu ay da devam etti. Ekimde %8,0 artan S&P 500 Endeksi kasımda %5,4, yine ekimde %14 artan Dow Jones Endüstri Endeksi kasımda %7 değer kazandı.

EURO BÖLGESİ - AB

Büyüme: Ekonomi 2022 üçüncü çeyreğinde, yüksek enflasyon ve Rusya-Ukrayna savaşı sebebiyle ivme kaybederek, çeyreklik bazda %0,2, yıllık bazda ise %2,1 oranında sınırlı düzeyde büyüme kaydetti.

Sanayi Üretim Endeksi: Sanayi üretimindeki oynaklık devam ediyor. Eylülde %4,9 artan sanayi üretimi, ekimde ise %3,4 oranında, daha düşük düzeyde bir artış kaydetti.

İmalat PMI Endeksi: Endekste son aylarda devam eden kademeli gerileme, kasımda tersine dönerek artışa geçti. Ekimde 46,4'e gerileyerek son 26 ayın en düşük değerini alan endeks, kasımda ise 47,1'e yükseldi.

Enflasyon: Enflasyon, Euro Bölgesi'nde de hafif hız kesmekle birlikte, artmaya devam etti. Ekimde %10,6'ya yükselerek, Bölge tarihinin en yüksek düzeyini gören enflasyon, kasımda ise %10,1 düzeyinde gerçekleşti.

İşsizlik: İşsizlik stabil seyrini sürdürüyor. Temmuz, ağustos ve eylülde %6,6 düzeyinde sabit kalan işsizlik, ekimde önemli bir değişim göstermeyerek %6,5 oranında gerçekleşti.

Faiz Oranı: Avrupa Merkez Bankası, enflasyonun hız kesmesine karşın, çift hanede kalmaya devam etmesi sebebiyle faiz artırımına devam etti. Eylülde 75 baz puan artışa giden AMB, ekimde 50 baz puan daha artırarak politika faizini %2,50'ye çıkardı.

İhracat: İhracat, aylık bazda ivme kaybına rağmen yıllık bazda artışına devam etti. Ağustosta ve eylülde %24 artan ihracat, ekimde yıllık %18 oranında artmaya devam ederek, 252,8 milyar euro oldu.

İthalat: İthalat ihracattan daha keskin bir şekilde artmaya devam ediyor. Ağustosta %54, eylülde %45 artan ithalat, ekimde %31 artışla 279 milyar euro oldu.

Dış Ticaret Dengesi: İthalatın ihracattan daha keskin düzeyde artmaya devam etmesiyle dış ticaret açığı 12. ayda da sürdü. Eylülde -34 milyar euro olan dış ticaret açığı, ekimde -26,5 milyar euro oldu.

Borsa & Finans: Avrupa borsalarında geçen ayki artış bu ay da devam etti. Almanya DAX endeksi %8,6, İspanya IBEX35 Endeksi %5,1 ve Fransa CAC40 Endeksi %7,5 oranında arttı.

ALMANYA

Büyüme: Almanya ekonomisinin büyümesi, artan belirsizliklerin etkisiyle hız kesti. 2022 yılı 2. çeyreğinde yıllık bazda %1,7 büyüyen ekonomi, 3. çeyrekte yıllık bazda %1,2, çeyreklik bazda ise %0,3 gibi daha sınırlı düzeyde büyüme kaydetti.

Sanayi Üretim Endeksi: Almanya'da geçen ay güçlenen sanayi üretimi, tekrar ivme kaybetti. Ağustosta %1,6, eylülde %2,6 artan sanayi üretimi, ekimde %0 oranında gerçekleşti.

İmalat PMI Endeksi: Euro Bölgesi'nde olduğu gibi Almanya'da da, endeks hafif artışa geçmekle birlikte, eşik düzeyin altında kalmaya devam etti. Ekimde 45,1 değerini alan endeks, kasımda 46,2'ye yükseldi.

Enflasyon: Enflasyon Avrupa genelinde olduğu gibi Almanya'da da hafif ivme kaybetse de çift hanede kalmaya devam etti. Eylülde %10, ekimde bir miktar daha yükselişle %10,4'e yükselen enflasyon, kasımda tekrar %10 düzeyinde gerçekleşti.

İşsizlik: İşsizlik stabil seyirde kalmaya devam etti. Ağustos, eylül ve ekimde %5,5 düzeyinde sabit kalan endeks, kasımda %5,6 oranında gerçekleşti.

Faiz Oranı: Avrupa Merkez Bankası'nın kararı doğrultusunda, Almanya'da faiz oranı 50 baz puan artışla %2,5 düzeyine yükseldi.

İhracat: İhracat artışı ivme kaybetmekle birlikte bu ay da devam etti. Ekimde %9,8 artan ihracat, 133,3 milyar euro düzeyinde gerçekleşti.

İthalat: İthalat artışı da ivme kaybetmekle birlikte, ihracat artışını geride bırakmaya devam etti. Eylülde %31 artan ithalat, ekimde %17,6 oranında artarak 128 milyar euro oldu.

Dış Ticaret Dengesi: Dış ticaretteki ivme kaybı ve ithalat artışının ihracat artışını geçmesi sonucunda, dış ticaret fazlası da ivme kaybetti. Ekim 2021'de 12,5 milyar euro olan dış ticaret fazlası, eylül 2022 ise 5,3 milyar euro oldu.

Borsa & Finans: Almanya DAX endeksindeki artış eğilimi, ekimde de devam etti. Ekimde %9,4 oranında değer kazanan endeks, kasımda %8,6 oranında daha değer kazandı.

İNGİLTERE

Büyüme: Artan belirsizlikler, İngiltere ekonomisini aşağıya çekmeye devam ediyor. Ekonomi 2022'nin 2. çeyreğinde, çeyreklik bazda %-0,1 oranında daralmasının ardından 3. çeyreğinde de %-0,2 daraldı, yıllık bazda ise %2,4 oranında sınırlı büyüdü.

Sanayi Üretim Endeksi: Sanayi üretimindeki daralma eğilimi hafiflemeyle birlikte devam ediyor. Eylülde %-3,1 daha daralan endeks, ekimde %-2,4 oranında daralmaya devam etti.

İmalat PMI Endeksi: Avrupa genelinde olduğu gibi, İngiltere'de de imalat PMI endeksi, çok hafif artış kaydetti. Ekimde 46,2'ye gerileyerek 29 ayın en düşük değerini alan endeks, kasımda 46,5'e yükseldi.

Enflasyon: Yine Avrupa genelinde olduğu gibi, enflasyon da hafif ivme kaybetmeyle birlikte çift hanede kalmaya devam etti. Ekimde %11,1'e yükselerek son 41 yılın en yüksek düzeyinde gerçekleşen enflasyon, kasımda %10,7 oranında gerçekleşti.

İşsizlik: İşsizlik stabil seyrini sürdürüyor. Ağustosta %3,5 oranına gerileyen işsizlik, eylülde tekrar %3,6 oranına yükselmesinin ardından, ekimde de önemli bir değişim göstermeyerek %3,7 düzeyinde gerçekleşti.

Faiz Oranı: İngiltere Merkez Bankası (BoE), faiz artırımlarını sürdürüyor. Ekimde 75 baz puan daha artırıma giden BoE, kasımda 50 baz puan daha artırımla politika faizini %3,5 olarak belirledi.

İhracat: İhracatta başlayan düşüş seyri, belirsizliklerin etkisiyle bu ay da devam etti. Eylülde %-1,8 oranında gerileyen ihracat, ekimde %-2,2 daha gerileyerek 69 milyar sterlin oldu.

İthalat: İhracatta olduğu gibi ithalatta da düşüş seyri devam etti. Eylülde %-3,8 gerileyen ithalat, ekimde %-2,6 daha gerileyerek, 70,8 milyar sterlin düzeyinde gerçekleşti.

Dış Ticaret Dengesi: İhracatın ve ithalatın gerilemesiyle, dış ticaret açığındaki gerileme de devam etti. Eylülde -3,1 milyar sterlin olarak kaydedilen dış ticaret açığı, ekimde ise -1,8 milyar sterlin oldu.

Borsa & Finans: İngiltere borsasındaki yükseliş eğilimi bu ay da devam etti. Ekimde %2,9 değer kazanan Londra FTSE endeksi, kasımda %6,7 değer kazanmaya devam etti.

JAPONYA

Büyüme: Dünya genelinde olduğu gibi Japonya'da da büyüme ivme kaybetti. 2022'nin 2. çeyreğinde çeyreklik bazda %0,9 yıllıklandırılmış bazda %3,5 oranında büyüyen ekonomi, 3. çeyrekte ise çeyreklik bazda %-0,3 daralırken, yıllıklandırılmış bazda %-1,2 daraldı.

Sanayi Üretim Endeksi: Sanayi üretimindeki yükseliş devam etmekle birlikte, belirgin şekilde hız kesti. Eylülde %9,6 oranında artan sanayi üretimi, ekimde ise %3 oranında çok daha sınırlı bir artış kaydetti.

İmalat PMI Endeksi: Dünya genelinde imalat PMI endeksindeki hafif toparlanma eğilimine rağmen, Japonya endeksi düşmeye devam etti. Ekimde önemli bir değişim göstermeyerek 50,7 olan endeks, kasımda ise 49,0'a gerileyerek, eşik düzeyinde altında kaldı.

Enflasyon: Enflasyon, diğer gelişmiş ekonomilerde olduğu gibi Japonya'da da yeni rekorlar kırmaya devam ediyor. Eylülde %3 olan enflasyon, ekimde %3,7'ye tırmanarak son 40 yılın zirvesine tırmandı.

İşsizlik: İşsizlik stabil seyrini sürdürüyor. Haziran ve temmuz aylarında %2,6 oranında sabit kalan işsizlik oranı, ağustosta önemli bir değişim göstermeyerek %2,5 olmasının ardından, eylülde ve ekimde yine %2,6 olarak ölçüldü.

Faiz Oranı: Japonya Merkez Bankası (BoJ), rekor düzeyde yükselen enflasyona rağmen ekim ayı toplantısında da faiz oranını %-0,1 düzeyinde sabit tutmaya devam etti.

İhracat: İhracat artmaya devam etmekle birlikte, artış oranı hız kesiyor. Eylülde %29, ekimde %25 artan ihracat, kasımda ise %20 artışla 65 milyar dolar oldu.

İthalat: İthalat da ihracatta olduğu gibi artmaya devam etmekle birlikte, artış oranı hız kesti. Ekimde %54 oranında dikkat çekici bir oranda yükselen ithalat, kasımda ise %30 artarak 79,7 milyar dolar oldu.

Dış Ticaret Dengesi: İhracattaki artışa karşın, ithalatın daha keskin bir şekilde artmaya devam etmesi sebebiyle, dış ticaret açığı -14,8 milyar dolar düzeyine kadar genişledi.

Borsa & Finans: Japonya borsası ekimde tekrar yükselişe geçmesinin ardından, kasımda da yükselişine devam etti. Ekimde %6,4 değer kazanan Nikkei 225 endeksi, kasımda %1,4 oranında daha arttı.

ÇİN

Büyüme: Süregelen belirsizliklere rağmen, Çin ekonomisi 2022 yılı 3. çeyrekte beklentilerin üzerinde büyüme kaydetti. 2. çeyrekte, çeyreklik bazda %-2,7 daralan, yıllık bazda ise %0,4 oranında sınırlı bir büyüme kaydeden ekonomi, 3. çeyrekte ise çeyreklik ve yıllık bazda %3,9 büyüdü.

Sanayi Üretim Endeksi: Dünya genelinde olduğu gibi Çin'de de sanayi üretim, hız kesti. Eylülde %6,3, ekimde %5 oranında artan sanayi üretimi, kasımda ise %2,2 oranında arttı.

İmalat PMI Endeksi: İmalat PMI endeksindeki yükseliş eğilimi, hafif olmakla birlikte devam etti. Ekimde 49,2'ye yükselen endeks, kasımda bir miktar daha artışla 49,4'e yükseldi, ancak eşik düzeyin altında kalmaya devam etti.

Enflasyon: Enflasyon yükselmeye devam etmekle birlikte, önceki aya göre ivme kaybetmeye de devam ediyor. Eylülde %2,8, ekimde %2,1 oranında ölçülen enflasyon, kasımda ise %1,6 oldu.

İşsizlik: İşsizlikteki hafif düzeyde artmaya devam etti. Eylülde %5,5'e yükselmesinin ardından, ekimde de aynı düzeyde gerçekleşen işsizlik, kasımda ise %5,7 oranında ölçüldü.

Faiz Oranı: Çin Merkez Bankası (PBoC), aralık ayı toplantısında da politika faiz oranını %3,65'de sabit bırakmaya devam etti.

İhracat: İhracattaki düşüş beklentilerin tersine bu ay da devam etti. Ekimde yıllık %-0,3 gerileyen ihracat, kasımda %-3,5 gerileme beklentisini aşarak %-8,7 oranında düşüşle, 296 milyar dolar oldu.

İthalat: İhracatta olduğu gibi, ithalat da beklentilerin üstünde daraldı. Ekimde %-0,7 düşen ithalat, kasımda %-6,0 gerileme beklentisini aşarak %-10,6 oranında gerileyerek 226 milyar dolar oldu.

Dış Ticaret Dengesi: İhracatın ve ithalatın beklentilerin üstünde gerilemesiyle dış ticaret fazlası da gerileme kaydetti. Ekimde 84,8 milyar dolar olan dış ticaret fazlası, kasımda ise 69,8 milyar dolar oldu.

Borsa & Finans: Shanghai Composite endeksi üst üste 4 ay düşüş kaydetmesinin ardından, kasımda yükselişe geçti. Ekimde %-4,3 oranında değer kaybeden endeks, kasımda %8,8 arttı.

GÜNEY KORE

Büyüme: Küresel düzeyde artan belirsizlikler, Güney Kore ekonomisi üzerinde de etkisini gösterdi. 2. çeyrekte çeyreklik bazda %0,7, yıllık bazda %2,9 büyüyen ekonomi, 3. çeyrekte çeyreklik bazda %0,3, yıllık bazda %3,1 büyüdü.

Sanayi Üretim Endeksi: Sanayi üretimi artışındaki ivme kaybı güçlenerek, yerini düşüşe bıraktı. Eylülde %0,7 oranında artan sanayi üretimi, ekimde ise %-1,1 oranında daraldı.

İmalat PMI Endeksi: İmalat PMI endeksi, artış kaydetmeye devam etmekle birlikte, eşik düzeyin altında kaldı. Ekimde 48,2'ye yükselen endeks, kasımda 49,0 düzeyine yükseldi.

Enflasyon: Diğer ülkelerde olduğu gibi Güney Kore'de de enflasyon hafif gerileme eğilime girdi. Ekimde %5,7 düzeyine gerileyen enflasyon, kasımda %5,0 olarak gerçekleşti.

İşsizlik: İşsizlikteki stabil seyir devam ediyor. Eylülde ve ekimde %2,8 düzeyinde sabit kalan işsizlik, kasımda önemli bir değişim göstermeyerek %2,9 düzeyinde gerçekleşti.

Faiz Oranı: Güney Kore Merkez Bankası, enflasyondaki ivme kaybına rağmen, faiz oranı artırımlarına devam ediyor. Banka, politika faizini 50 baz puan artırımının ardından, aralıkta 25 baz puan daha artırıma giderek %3,25 olarak belirledi.

İhracat: İhracat geçen ay başlayan düşüş bu ay da devam etti. Ekimde %-5,7 gerileyen ihracat, kasımda %-14 daha gerileyerek 51,9 milyar dolar düzeyinde gerçekleşti.

İthalat: İhracatta olduğu gibi ithalat da bu ay kısmi bir düşüş kaydetti. Ekimde 59,2 milyar dolar olan ithalat, kasımda hafif bir düşüşle 58,9 milyar dolar düzeyinde gerçekleşti.

Dış Ticaret Dengesi: İhracatın gerilemesine karşın, ithalatın daha az oranda gerilemesi sebebiyle kasım ayında dış ticaret açığı -7 milyar dolar düzeyinde gerçekleşti.

Borsa & Finans: Güney Kore borsasında geçen ay başlayan yükseliş eğilimi, bu ay da devam etti. Ekimde %6,4 yükselen KOSPI endeksi, kasımda %7,8 oranında daha güçlü bir oranda değer kazandı.

HİNDİSTAN

Büyüme: Hindistan, 2022'nin ilk çeyreğinde %4,1 oranında sınırlı bir büyüme kaydetmesinin ardından ikinci çeyrekte yıllık bazda %13,5 oranında çift haneli büyüdü. Ancak, çeyreklik bazda %-1,4 oranında daralma kaydedildi. Ayrıca, yıllık büyüme de çift haneye rağmen beklentilerin altında kaldı.

Sanayi Üretim Endeksi: Sanayi üretimindeki dalgalı seyir devam ediyor. Geçen ay düşüşün ardından yükselişe geçen endeks bu ay tekrar düşüşe geçti ve %-4,0 oranında daraldı.

İmalat PMI Endeksi: Hindistan imalat PMI endeksi, hafif düzeyde yükselmeye devam ediyor. Ekimde 0,2 puan artışla 55,3 düzeyinde gerçekleşen endeks, kasımda 0,4 puan daha artarak 55,7 oldu.

Enflasyon: Diğer ülkelerde olduğu gibi, Hindistan'da da enflasyon zirve noktasından ivme kaybediyor. Ekimde %6,8 oranında gerçekleşen enflasyon, kasımda %5,9 oldu.

İşsizlik: İşsizlikte geçen ay aşağıya dönen ibre, tekrar yukarı döndü. Eylülde %6,4 düzeyinde işsizlik oranı gerçekleşmişken, ekimde %8 oldu.

Faiz Oranı: Hindistan Merkez Bankası, enflasyondaki ivme kaybına rağmen sıkı para politikasını sürdürüyor. Önceki toplantısında 50 baz puan artırıma giden Merkez Bankası, son toplantısında 35 baz puan daha artırıma giderek politika faizini %6,25 olarak belirledi.

İhracat: İhracattaki dalgalı seyir devam ediyor. Geçen ayki düşüşün ardından bu ay tekrar hafif yükseliş kaydedildi ve ekimde 29,8 milyar dolar olan ihracat, kasımda 32 milyar dolar oldu.

İthalat: İhracattaki hafif yükselişin aksine, ithalat bu ay da düşmeye devam etti. Ekimde 56,7 milyar dolar olan ithalat, kasımda 51,8 milyar dolar düzeyinde gerçekleşti.

Dış Ticaret Dengesi: İhracatın artmasına karşın, ithalatın gerilemeye devam etmesi sonucunda, dış ticaret açığı ekimdeki -26,9 milyar dolar seviyesinden kasımda -19,89 milyara geriledi.

Borsa & Finans: Hindistan borsası, geçen ayki yükselişini bu ay da devam ettirdi. Ekimde %5,4 değer kazanan Nifty 50 Endeksi, kasımda %4,1 daha değer kazandı.

BREZİLYA

Büyüme: Ekonomi 2022 ilk çeyrekte yıllık bazda %1,7 büyümesinin ardından, ikinci çeyrekte %3,2 büyüdü. Çeyreklik bazda büyüme ise %1,2 ile sınırlı kaldı. Büyüme oranları ilk çeyreğe göre daha iyi olsa da, enflasyonla mücadele sebebiyle kapasitenin altında kalıyor.

Sanayi Üretim Endeksi: Sanayi üretimi hafif düzeyde yükselmeye devam ediyor. Eylülde %0,4 oranında artış kaydeden sanayi üretimi, ekimde ise %1,4 oranında arttı.

İmalat PMI Endeksi: İmalat PMI Endeksinde kademeli gerileme eğilimi yerini sert düşüşe bıraktı. Eylülde 51,1, ekimde 50,8 düzeyine gerileyen endeks, kasımda daha sert bir düşüşle 44,3 düzeyine geriledi.

Enflasyon: Enflasyon kademeli hız kesmeye devam ediyor. Eylülde %7,1 olarak ölçülen enflasyon ekimde %6,5, kasımda ise %5,9 düzeyinde gerçekleşti.

İşsizlik: İşsizlikte de kademeli azalma eğilimi devam ediyor. Ağustosta %8,9'a gerileyen işsizlik eylülde %8,7'ye, ekimde %8,3'e geriledi.

Faiz Oranı: Brezilya Merkez Bankası'nın sıkı para politikası tutumunu sürdürüyor. Önceki son toplantısında politika faizini %13,75'e yükselten Merkez Bankası, aralık ayı toplantısında sabit tuttu.

İhracat: İhracatta yukarı yönlü ivmelenme güçlenerek devam ediyor. Ekimde %27'lik artan ihracat, kasımda %30 oranında daha güçlü bir artış kaydederek 28,2 milyar dolar oldu.

İthalat: İthalat artmakla birlikte, ihracattan daha düşük düzeyde artış kaydetmeye devam etti. Ekimde %19,8 artan ithalat, kasımda %5,5 artışla 21,5 milyar dolar oldu.

Dış Ticaret Dengesi: İhracat artışının ithalat artışını geride bırakması sebebiyle, dış ticaret fazlası güçlenerek ekimde 3,9 milyar dolar iken, kasımda 6,7 milyar dolar oldu.

Borsa & Finans: Brezilya borsası 4 aydır devam ettirdiği yükselişini düşüşe bıraktı. Ekimde %5,5 oranında artış kaydeden Bovespa Endeksi, kasımda %-3,1 değer kaybetti.

RUSYA

Büyüme: Rusya ekonomisi, savaşın ve yaptırımların etkisiyle küçülmeye devam ediyor. 2022 yılı 2. çeyreğinde, %4,1 daralan ekonomi, 3. çeyrekte de %4,0 oranında daralmaya devam etti. Daralmanın beklentilerin altında kalması, Rusya'nın savaştan ekonomik olarak öngörülenden az etkilendiği görüşünü güçlendiriyor.

Sanayi Üretim Endeksi: Sanayi üretimindeki dalgalı daralma eğilimi devam ediyor. Ağustosta %-0,1, eylülde ise %-3,1 ile daha güçlü bir oranda daralan sanayi üretimi, ekimde %-2,6 daraldı.

İmalat PMI Endeksi: Sanayi üretimindeki daralmaya rağmen, imalat PMI endeksi tekrar yükselişe geçti. Ekimde 50,7 düzeyine gerileyen endeks, kasımda 53,2'ye yükseldi.

Enflasyon: Enflasyondaki kademeli düşüğe rağmen, çift hanede kalmaya devam ediyor. Eylülde %13,7, ekimde %12,6 düzeyinde gerçekleşen enflasyon, kasımda %12 oldu.

İşsizlik: İşsizlik stabil seyrini sürdürüyor. Mayıs, haziran ve temmuz aylarında %3,9 olarak ölçülen işsizlik, eylülde 0,1 puan düşüşle %3,8 olmasının ardından ekimde tekrar %3,8 oldu.

Faiz Oranı: Rusya Merkez Bankası, kademeli olarak hayata geçirdiği faiz indirimlerini, stabil seyre bıraktı. Banka, gerçekleştirdiği son toplantıda politika faizini %7,5 düzeyinde sabit tuttu.

İhracat: İhracat savaşın ilk ayları olan mart-mayıs döneminde ivme kaybetmiş olsa da, haziran itibarıyla toparlanmaya başladı. Mayısta 40,3 milyar dolar olan ihracat, haziranda ise 40,7 milyar dolar olarak ölçüldü.

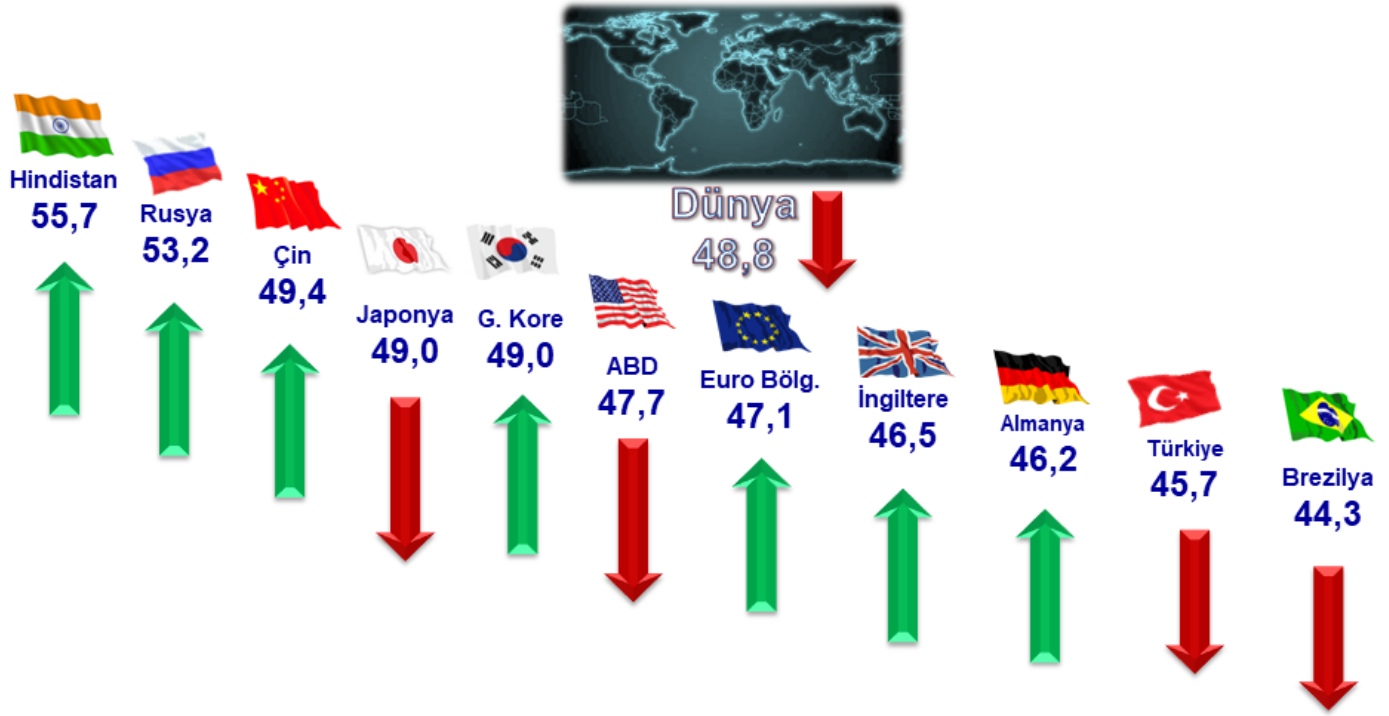
İthalat: İthalat da savaşın etkisiyle nisanda 8 milyar dolara kadar düşmesinin ardından, kısmi bir toparlanma sürecine girerek mayısta 9,7, haziranda 11,5 milyar dolara yükseldi.

Dış Ticaret Dengesi: Yaptırımların etkisiyle dış ticaret fazlasındaki hacim de daralıyor. Nisanda 36 milyar dolar olan dış ticaret fazlası, mayısta 30,5 milyar dolara haziranda ise 29 milyar dolara geriledi.

Borsa & Finans: Rusya borsasındaki artış seyri bu ay da devam etti. Ekimde yükselişe geçerek %5,3 değer kazanan RTSI endeksi, kasımda %1,2 oranında daha sınırlı düzeyde değer kazandı.

İMALAT PMI ENDEKSİ (KASIM 2022)

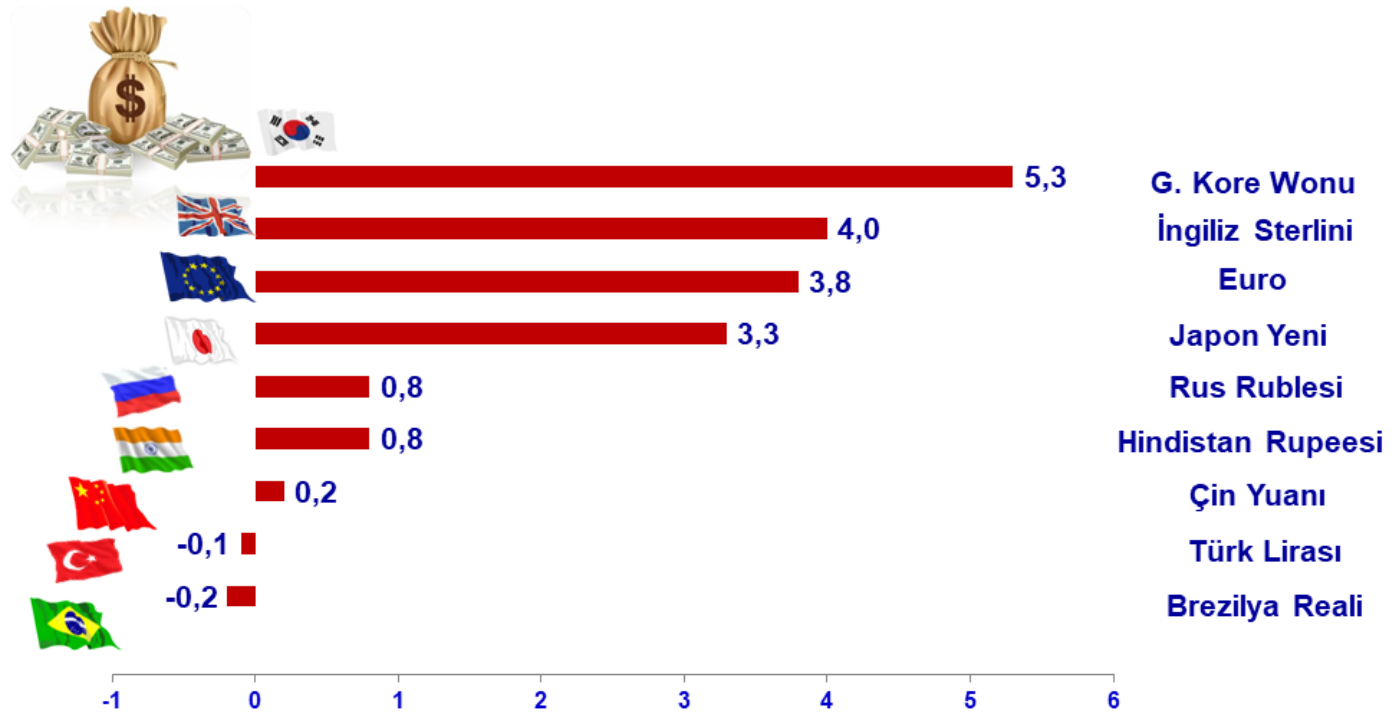
- Son aylarda imalat PMI endekslerinde dünya genelinde devam eden düşüş eğilimi yerini hafif artışa bıraktı. Ekim ayında, incelenen ülkeler içerisinde Hindistan, Çin ve Güney Kore haricindeki tüm ülkelerin endeksleri düşüş kaydetmişken; kasım ayında ise Japonya, ABD, Türkiye ve Brezilya haricindeki ülkeler artışa geçti.
- Bununla birlikte, yine incelenen ülkeler içinde Hindistan ve Rusya eşik düzeyin üzerinde kalırken, diğer ülkeler altında kaldı. Diğer gelişmiş ülkelerin aksine, ABD imalat PMI endeksinin gerilemesi de dikkat çekti.
- Türkiye imalat PMI endeksi ekimdeki 46,4 seviyesinden, kasımda 45,7'ye geriledi ve böylece üst üste dokuzuncu ay eşik değer 50'nin altında kalmış oldu.

İmalat PMI (Purchasing Managers Index): İmalat Sanayi Satın Alma Yöneticileri Endeksi
Kaynak: Markit

DÖVİZ KURLARI (KASIM 2022)

- Doların küresel ölçekteki güçlenme eğilimi ekim ayında ibre değiştirerek tersine döndü. Özellikle, enflasyonun hafif düzeyde de olsa, gerileme sinyali vermesi ve baz etkisi sebebiyle 2023'te de gerileyeceğine yönelik öngörüler, para birimlerinin dolar karşısında değer kazanmasını sağladı.
- İncelenen ülkeler içerisinde ekimde en yüksek değer kaybı Güney Kore wonunda olmuşken, kasımda en yüksek değer kazanımı da yine Güney Kore wonunda oldu. Güney Kore wonunu ise İngiliz Sterlini ve Euro takip etti.
- Türk lirasındaki değer kaybı ise devam etmekle birlikte, kasımda %-0,1 düzeyine hafifledi.

*Bir önceki aya göre, ABD Dolar'ı karşısındaki % değişim oranlarıdır.

TEKNOLOJİ VE İNOVASYON GÜNDEMİ

Alternatif enerji konusunda ABD'den devrim olarak nitelendirilen bir haber geldi. ABD'li bilim insanları, iki hafif çekirdeğin birleşerek daha ağır tek bir çekirdek oluşturmasıyla büyük miktarda enerjinin açığa çıkarılması işlemi olarak tanımladıkları füzyon ateşlemesi deneyini başarıyla gerçekleştirdi. Söz konusu teknolojiyle sıfır karbon salınımı ile temiz ve sonsuz enerji üretilebileceği belirtiliyor.

AB üyesi ülkeler, çok uluslu şirketlere %15 oranında küresel asgari kurumlar vergisi uygulanması konusunda uzlaşa sağladı. Buna göre, cirosu 750 milyon eurodan fazla olan çok uluslu şirketlerin karları üzerinden vergilendirilecek. Yeni anlaşma özellikle teknoloji lideri şirketleri derinden etkileyecek.

Dronelerin kullanımı giderek yaygınlaşıyor. AB, üye ülkelerinde drone hizmetleri pazarının 2030'a kadar 14,5 milyar euroya ulaşacağını öngördü. AB Komisyonu dronelerin sadece gündelik hayatta ve iş dünyasında değil, arama kurtarma çalışmalarında da kullanıldığını ve çok sayıda hayat kurtardıklarını ifade etti.

Microsoft'un kurucusu Bill Gates, iklim kriziyle ilgili çarpıcı açıklamalarda bulundu. Paris İklim Anlaşması kapsamındaki sıcaklığı 1,5 derecenin altında tutma hedefinin çok zorlaştığını ve artık gerçekçi olmadığını belirten Gates, iklim krizini durdurmak için yeni enerji teknolojilerine ihtiyaç olduğunu belirtti.

ABD'nin uzay programı yeniden başlamışken; Güney Kore Devlet Başkanı Yoon Suk Yeol, ülkesinin 2032'ye kadar Ay'a uzay aracı indirmek ve "gelecek uzay ekonomisi" planı kapsamında buradaki kaynakları keşfetmek istediğini açıkladı. Yapılan açıklamada, Güney Kore'nin, uzayın küresel ekonomiyi yönlendirebileceği ve insanlığın karşılaştığı sorunları çözebileceği bir vizyon ile hareket ettiği belirtildi.

TÜRKİYE'DEKİ GÜNCEL EKONOMİK GELİŞMELER BÜYÜME (2022 YILI III. ÇEYREK)

2021

%7,5

%22,2

%7,9

%9,6

%11,4

2022

%7,5

%7,7

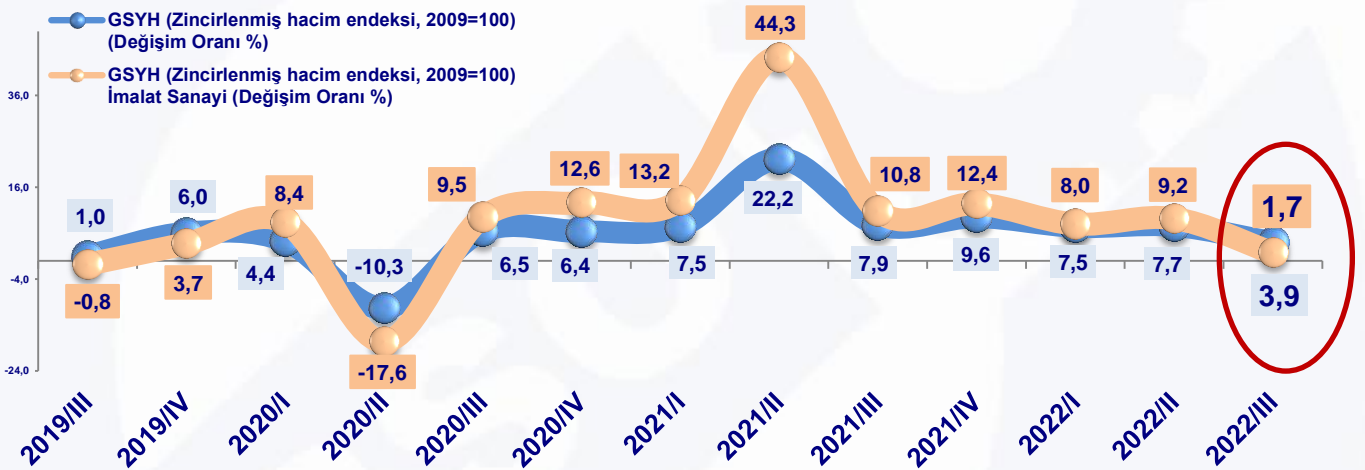
%3,9

I. ÇEYREK II. ÇEYREK III. ÇEYREK IV. ÇEYREK YILLIK

Büyüme; 2022 yılı üçüncü çeyrekte; piyasa beklentileri doğrultusunda yıllık bazda %3,9 oranında büyüme gerçekleşti. 2022 yılı ikinci çeyrek yıllık büyümesi %7,7 olarak güncellendi. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış büyüme, bir önceki çeyreğe göre %-0,1 azaldı.

2022 yılı üçüncü çeyreğinde bir önceki yıla göre zincirlenmiş hacim endeksi olarak; finans ve sigorta faaliyetleri %21,6, bilgi ve iletişim %13,9, mesleki, idari ve destek hizmet faaliyetleri %12,6, kamu yönetimi, eğitim, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri %7,6, hizmetler %6,9, diğer hizmet faaliyetleri %4,9, gayrimenkul faaliyetleri %4,1, imalat sanayi %1,7, tarım, ormancılık ve balıkçılık %1,1, sanayi %0,3 artarken, İnşaat sektörü %-14,1 azaldı.

Bu çeyrekte de özel tüketim harcamaları güçlü seyrini sürdürerek %22,4 ile ve kamu tüketim harcamaları %8,5 ile büyümeyi destekledi. Özel tüketimde %29,9 ile dayanıklı ve %21,6 ile yarı dayanıklı tüketim malları öne çıktı. Ayrıca, %12,2 ile ithalat hızla yükselirken, %12,6 ile ihracatta ivme kaybı oldu. Yılın üçüncü çeyreğinde %-1,3 ile yatırım harcamalarında gerileme görüldü. İnşaat yatırımları %-19,9 ile büyümeyi sınırlandırırken, %14,3 ile makine ve teçhizat yatırımları ivme kaybetse de, güçlü seyrini sürdürdü.

2022 yılı üçüncü çeyrekte özel tüketimin desteklediği büyüme, yılın üçüncü çeyreğinde ivme kaybı yaşadı. İnşaat sektöründe daralma büyümeyi aşağı yönlü baskıladı. İhracat pazarlarında ekonomik aktivitenin zayıflaması ve ithalattaki artış ile birlikte net ihracat katkısında azalma görüldü. Aşağı yönlü seyri ile yatırım harcamaları da büyümeyi sınırlandırdı. Önümüzdeki günlerde yavaşlayan ekonomik aktiviteler ile yurtda ve tüm dünyada enflasyondaki olumsuz görünümün büyüme üzerinde risk sinyalleri vermeye devam edeceği öngörülmektedir.

TÜRKİYE'DEKİ GÜNCEL EKONOMİK GELİŞMELER

ENFLASYON (KASIM 2022)

TÜFE

Yİ-ÜFE

Yıllık

%84,39

%136,02

Aylık

%2,88

%0,74

Yİ-ÜFE'de sanayinin dört sektörünün yıllık bazdaki değişimleri; madencilik ve taş ocakçılığında %146,43, imalatta %107,64, elektrik, gaz üretimi ve dağıtımında %442,97 ve su temininde %114,41 artış olarak gerçekleşti.

2022 Kasım ayında

TÜFE'de ana harcama gruplarına göre;

YILLIK EN DÜŞÜK
ARTIŞ

Haberleşme
%35,87

Giyim ve ayakkabı
%36,96

Eğitim
%37,18

Eğlence ve kültür
%61,21

YILLIK EN YÜKSEK
ARTIŞ

Ulaştırma
%107,03

Gıda ve alkolsüz
içecekler **%102,55**

Ev eşyası
%92,83

Alkollü içecekler ve
tütün
%83,49

**İşlenmemiş gıda
ürünleri, enerji,
alkollü içkiler ve
tütün ile altın hariç**

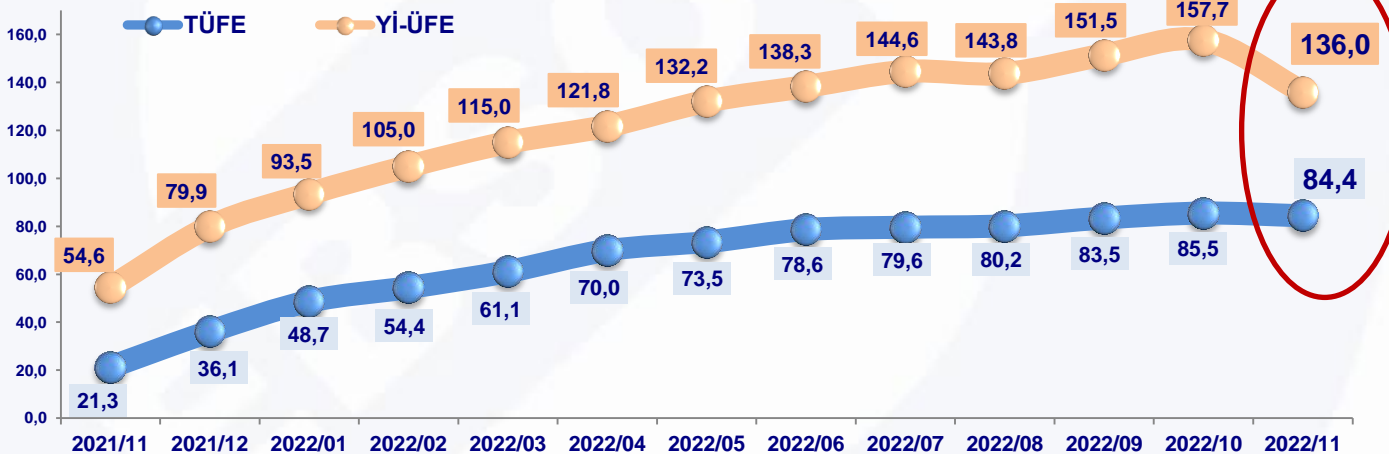
TÜFE

Yıllık %76,18

Aylık %2,73

arttı.

Yıllık Değişim Oranları (%)

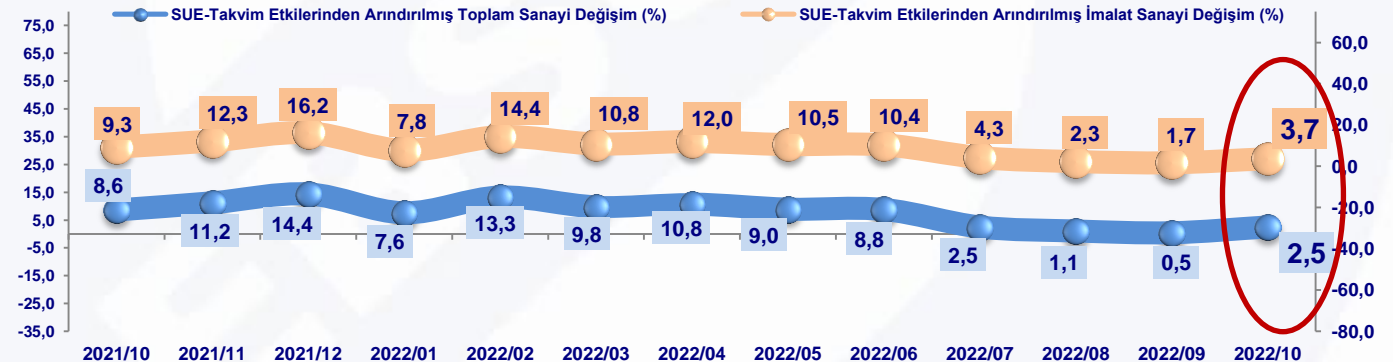
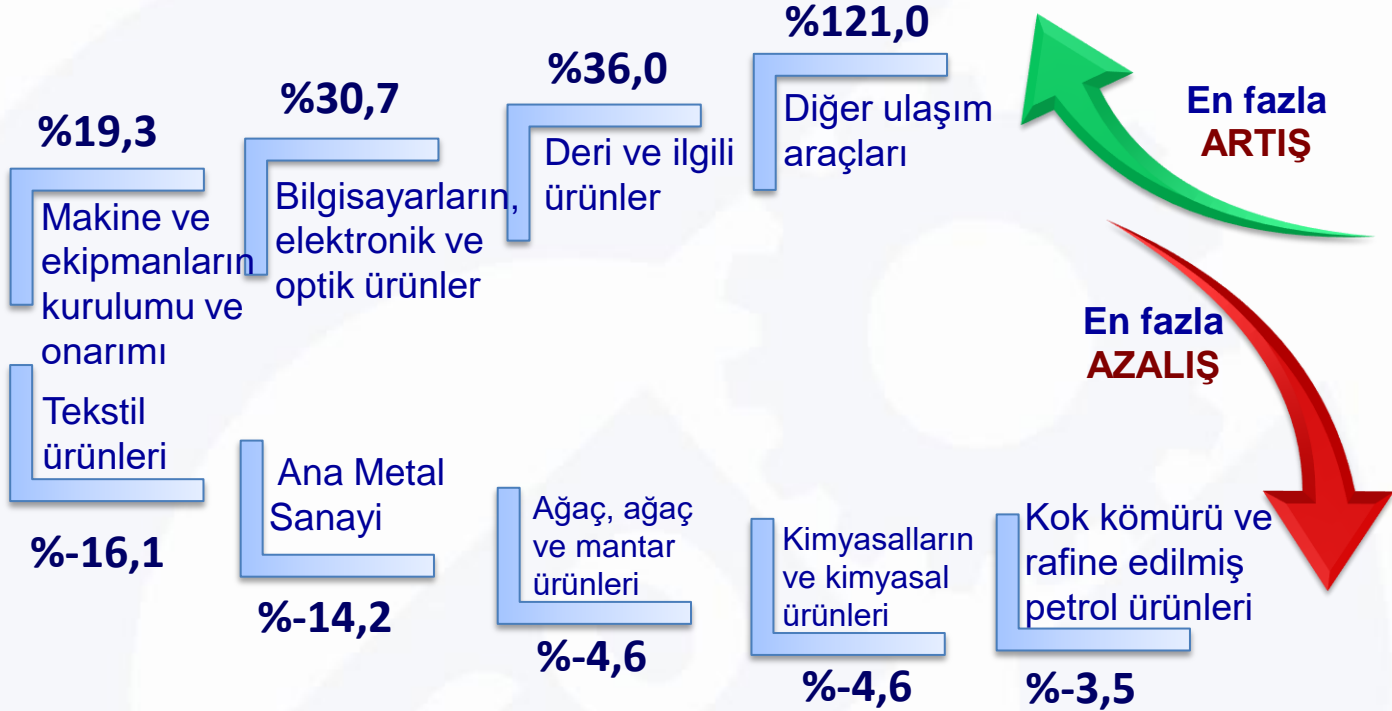
SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ (EKİM 2022)

Sanayi üretim endeksi; 2022 yılı Ekim ayında yıllık bazda %2,5 artarken, aylık bazda ise %2,4 azaldı.

	Madencilik ve taşocakçılığı sektörü	İmalat sanayi	Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
Yıllık	↓ %7,4	↑ %3,7	↓ %4,8
Aylık	↑ %7,8	↑ %2,5	↓ %2,1

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış endekse göre; ana sanayi gruplarından 2022 yılı Ekim ayında bir önceki aya göre, sermaye malında %9,9, dayanıklı tüketim malında %4,6, ara malında %1,1 artarken, enerjide %-0,7 ve dayanıksız tüketim malında %-0,02 azalış gerçekleşti.

İmalat Sanayinin Alt Sektörlerinde Değişim Oranları

KAPASİTE KULLANIM ORANI (KASIM 2022)

Kapasite Kullanımı; 2022 yılı Kasım ayında bir önceki aya göre 1,0 puan azalarak %75,9 oranında gerçekleşti.

EN YÜKSEK KAPASİTE ORANINA SAHİP SEKTÖRLER

%81,5

Giyim eşyaları imalatı

%81,3

Kağıt ve kağıt ürünlerin imalatı

%81,2

Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı

%79,4

Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı

EN DÜŞÜK KAPASİTE ORANINA SAHİP SEKTÖRLER

%66,9

Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı

%66,62

Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması

%66,60

Diğer imalatlar

%65,8

Deri ve ilgili ürünlerin imalatı

HANE HALKI İŞGÜCÜ VERİLERİ (EKİM 2022)

İşsizlik Oranı

%10,2

İşsiz sayısı

57 bin kişi artarak

3 MİLYON 534 BİN kişi

İstihdam Oranı

%48,0

İstihdam edilenlerin sayısı

229 bin kişi artarak

31 MİLYON 200 BİN kişi

İşgücü 2022 yılı Ekim ayında bir önceki aya göre 287 bin kişi artarak 34 milyon 734 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise 0,4 puanlık artış ile %53,5 olarak gerçekleşti. İşgücüne katılma oranı erkeklerde %71,8 kadınlarda ise %35,5 oldu.

2022 yılı Ekim ayında, İşsizlik oranı; erkeklerde %8,6, kadınlarda %13,3 oranında kaydedildi.

GENÇ NÜFUSTA;

2022 yılı Ekim ayında;

İşsizlik Oranı %21,9

İstihdam Oranı %34,4
arttı.

Mevsim Etkisinden Arındırılmış Temel İşgücü Göstergeleri

Ekim	Toplam	
	2021	2022
15 yaş ve daha yukarı yaştakiler	2021	2022
Nüfus (Milyon kişi)	64,0	64,9
İşgücü (Milyon kişi)	33,2	34,7
İstihdam (Milyon kişi)	29,5	31,2
İşsiz (Milyon kişi)	3,7	3,5
İşgücüne dahil olmayanlar (Milyon kişi)	30,8	30,2
İşgücüne katılma oranı (%)	51,9	53,5
İstihdam oranı (%)	46,1	48,0
İşsizlik oranı (%)	11,2	10,2
Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı (%)	19,7	21,9

*Tablodaki rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

İstihdam edilenlerden referans döneminde işbaşında olanların, mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış haftalık ortalama fiili çalışma süresi 2022 yılı Ekim ayında bir önceki aya göre 0,3 saat artarak 44,3 saat olarak gerçekleşti.

TAMAMLAYICI İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

Zamana bağlı eksik
istihdam ve işsizlerin
bütünleşik oranı (1)

İşsiz ve potansiyel
işgücünün
bütünleşik oranı (2)

Atıl işgücü
oranı (3)

Ekim 2021

%15,6

%18,7

%22,8

Ekim 2022

%14,2

%16,6

%20,3

(1) Zamana bağlı eksik istihdam ve işsizlerin toplamının işgücüne oranıdır.

(2) İşsiz ve potansiyel işgücünün toplamının işgücü ve potansiyel işgücünün toplamına oranıdır.

(3) Zamana bağlı eksik istihdam, işsizler ve potansiyel işgücünün toplamının işgücü ve potansiyel işgücünün toplamına oranıdır.

GÜVEN ENDEKSLERİ

KASIM 2022
(BİR ÖNCEKİ AYA GÖRE)

REEL
KESİM
GÜVEN
ENDEKSİ

2,4 puan
azalarak 97,9
seviyesinde
gerçekleşti.

TÜKETİCİ
GÜVEN
ENDEKSİ

0,5 puanlık
sınırlı bir artışla
76,6 ile yukarı
yönlü seyrini
korudu.

EKONOMİK
GÜVEN
ENDEKSİ

0,2 puan
azalışla 96,9
tekrar düşüğe
geçti.

Tüketici, Reel Kesim ve Ekonomi Güven endeksleri 2022 yılı Kasım ayında iyimserlik ve kötümserlik sınırı olan 100 barajını altında kaldı.

Aylar	Reel Kesim Güven Endeksi	Tüketici Güven Endeksi	Ekonomik Güven Endeksi
2021			
Kasım	108,4	71,1	100,0
2021 Yıllık	110,6	79,0	98,5
2022			
Eylül	99,9	72,4	94,3
Ekim	100,3	76,2	97,1
Kasım	97,9	76,6	96,9

*100'ün altı olumsuz algıyı göstermektedir. Ekonomik güven endeksi mevsim etkilerinden arındırılmış alt endeksler kullanılarak hesaplanmaktadır.

BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ

Bütçe; 2021 yılı Kasım ayında 31 milyar 999 milyon TL fazla vermiş iken, 2022 yılı Kasım ayında 108 milyar 305 milyon TL fazla verdi.

2022 yılı Kasım ayında vergi gelirleri; yıllık bazda %109,6 oranında artarak 312 milyar 1 milyon TL seviyesine ulaştı. Faiz hariç giderler %78,5 oranında artarak 215 milyar 26 milyon TL olarak gerçekleşti.

Ayrıca, 2021 yılı Kasım ayında 47 milyar 318 milyon TL faiz dışı fazla verilmiş iken, 2022 yılı Kasım ayında 132 milyar 708 milyon TL faiz dışı fazla verildi.

KASIM 2022

Bütçe Gelirleri ↑ Bütçe Giderleri

%107,3

348 MİLYAR TL

%76,4

239 MİLYAR TL

Milyon TL	Kasım 2022	Oca.-Kas. 22	2021/2022 (Ocak-Kasım) Değişim Oranı (%)
Bütçe Giderleri	347.734	2.547.156	100,2
Bütçe Gelirleri	239.429	2.567.605	94,7
Bütçe Dengesi	108.305	-20.449	56,0

ÖDEMELER DENGESİ (EKİM 2022)

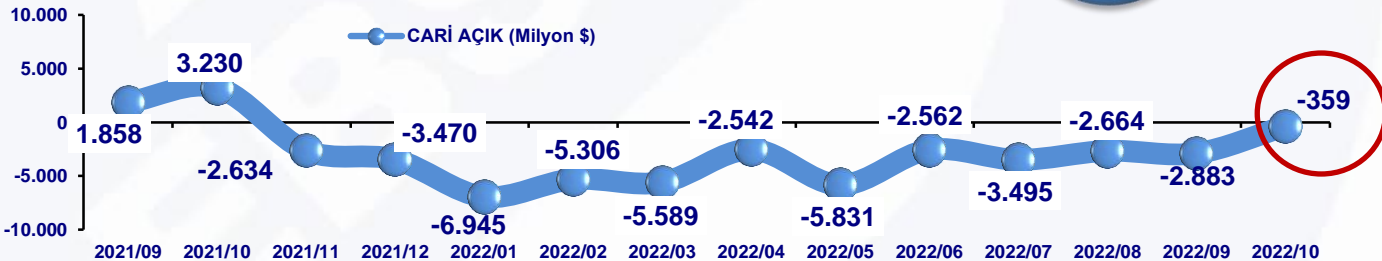
Cari işlemler hesabı; 2022 yılı Ekim ayında piyasa beklentilerinin altında yıllık bazda 359 milyon dolar seviyesinde son bir yılın en düşük seviyesinde gerçekleşti. Son 5 ayın en düşük seviyesinde gerçekleşen net enerji ithalatı ile olumlu seyrin devam ettiği turizm ve taşımacılık gelirleri cari dengeyi sınırlandırdı. Bunun yanı sıra, parasal olmayan altın ithalatında artış cari dengeyi yukarı yönlü baskıladı. 12 aylık kümülatifte ise cari açık 43,5 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti.

Milyon Dolar	Ekim		Ocak-Ekim		12 Aylık Kümülatif
	2021	2022	2021	2022	2022
CARİ İŞLEMLER HESABI	4.103	-359	-1.953	-38.176	-43.454
SERMAYE HESABI	-1	-4	-64	-27	-27
FİNANS HESABI	3.158	297	7.688	-17.233	-30.851
Doğrudan Yatırımlar (net)	-368	-743	-5.832	-6.321	-7.266
Portföy Yatırımlar (net)	2.200	-302	-4.192	14.298	17.739
Diğer Yatırımlar (net)	-154	-3.717	-16.568	-31.474	-36.638
Rezerv Varlıklar (net)	1.480	5.059	34.280	6.264	-4.686
Net Hata ve Noksan	-944	660	9.705	20.970	12.630

2022 yılı Ekim ayında, net doğrudan yatırımlarda 743 milyon dolar, 2022 yılı Ocak-Ekim döneminde ise, 6,3 milyar dolar sermaye girişi gerçekleşti. Portföy yatırımlarında, 2022 yılı Ekim ayında 302 milyon dolar sermaye girişi kaydedilirken, yılın ilk 10 aylık döneminde toplam çıkış 14,3 milyar seviyesine ulaştı. 2022 yılı Ekim ayında diğer yatırımlarda 3,7 milyar dolarlık, 2022 yılı Ocak-Ekim döneminde ise 31,5 milyar dolarlık sermaye girişi yaşandı.

Rezerv varlıklar 2022 yılının Ekim ayında 5,1 milyar dolar arttı. Ekim ayında net hata ve noksan kaleminde 660 milyon dolar kaydedilirken, 2022 yılı Ocak-Ekim döneminde 21 milyar dolar sermaye girişi gerçekleşti.

Önümüzdeki günlerde belirsizliğin hakim olduğu enerji ve emtia fiyatları ile birlikte başta AB olmak üzere tüm dünyadaki ekonomik yavaşlamanın cari açık üzerinde risk oluşturmaya devam edeceği öngörülmektedir.

DIŞ TİCARET VERİLERİ (EKİM 2022)

İhracat

%3,0

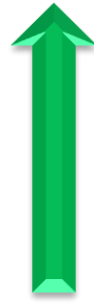
21,3 MİLYAR \$

İthalat

%31,4

29,2 MİLYAR \$

Dış Ticaret Açığı

%421,7

-7,9 MİLYAR TL

(Milyar Dolar)	İhracat (FOB)		İthalat (CIF)		Dış Ticaret Dengesi		Ara Malları (Hammadde) İthalatı	
	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)
Ocak-Ekim 2021	181,5	33,8	215,5	22,4	-33,9	15,7	165,7	26,0
Ocak-Ekim 2022	209,4	15,4	300,4	39,4	-91,0	168,3	244,0	31,4
Ekim 2021	20,7	19,6	22,2	12,7	-1,5	37,1	17,6	28,6
Ekim 2022	21,3	3,0	29,2	31,4	-7,9	421,7	23,2	47,2

2021 yılı Ekim ayında %41,3 olan Avrupa Birliği'nin (AB) ihracattaki payı, 2022 yılı Ekim ayında %38,7'e düştü. AB'ye yapılan ihracat %3,4 oranında azalarak 8,3 milyar dolar, AB'den yapılan ithalat %16,7 oranında artarak 7,5 milyar dolar olarak kaydedildi.

İZMİR

2022 yılı Ekim ayında;

İhracat %4,7 azalarak

1,3 milyar \$,

İthalat %22,1 artarak

1,0 milyar \$

İHRACAT (Milyar \$) İTHALAT

2,3

Motorlu kara taşıtları

2,0

Kazanlar, makinalar

1,5

Mineral yakıtlar, mineral yağlar

1,2

Elektrikli makina ve cihazlar

Mineral yakıtlar, mineral yağlar

7,5

Kıymetli veya yarı kıymetli taşlar

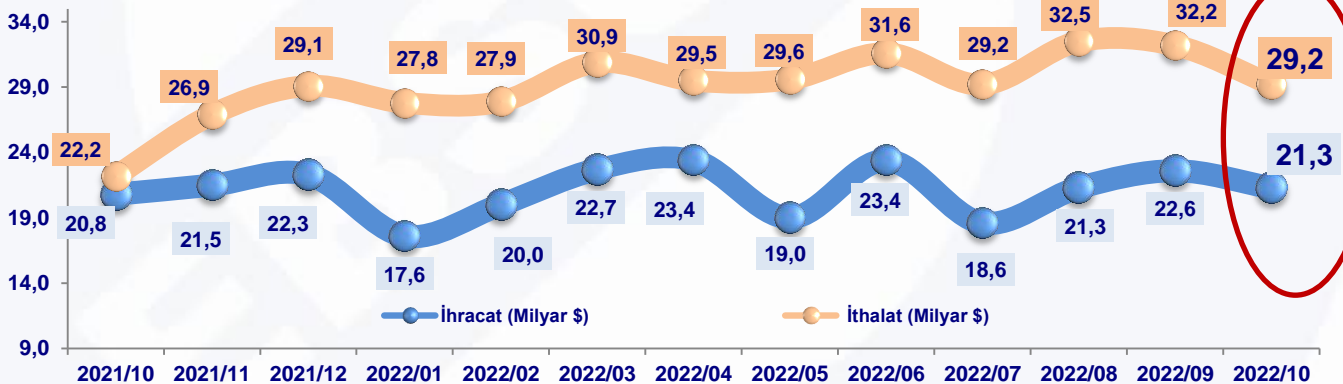
3,4

Kazanlar, makinalar

2,9

Elektrikli makina ve cihazlar

1,8

Kaynak: TÜİK

TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER TABLOSU: TÜRKİYE

GÖSTERGE ADI	2019	2020	2021	SON VERİLER		
BÜYÜME				2022/I	2022/II	2022/III
GSYH (Cari Fiyatlarla) (Milyar \$)	761	717	807	180,6	219,8	241,5
Kişi başı Millî Gelir (\$)	9.195	8.600	9.592	-	-	-
Büyüme Oranı (Zincirlenmiş Hacim End. göre) (%)	0,8	1,9	11,4	7,5	7,7	3,9
İmalat Sanayi (Zincirlenmiş Hacim End.) (%)	-2,5	3,4	18,5	8,0	9,2	1,7
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM				Ağu.22	Eyl.22	Eki.22
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Milyon Kişi)	28,0	26,7	28,8	29,0	29,5	29,5
İstihdam Oranı (%)	45,6	42,7	45,1	45,4	46,1	46,1
İşsiz Sayısı (Milyon Kişi)	4,5	4,0	3,9	3,9	3,8	3,7
İşsizlik Oranı (%)	13,7	13,1	12,0	11,9	11,4	11,2
Genç Nüfusta İşsizlik Oranı (%)	25,3	24,6	22,8	18,9	20,1	21,9
ENFLASYON (%)				Eyl.22	Eki.22	Kas.22
Yİ-ÜFE (yıllık)	7,4	25,2	79,9	151,5	157,7	136,0
YD-ÜFE (yıllık)	8,9	37,6	87,6	117,0	103,8	83,7
TÜFE (yıllık)	11,8	14,6	36,1	83,5	85,5	84,4
DIŞ TİCARET (Milyar \$)				Ağu.22	Eyl.22	Eki.22
İhracat	181	170	225	21,3	22,6	21,3
İthalat	210	220	271	32,5	32,2	29,2
Dış Ticaret Dengesi	-30	-50	-46	-11,2	-9,6	-7,9
Cari İşlemler Dengesi	10,8	-31,9	-7,3	-2,7	-2,9	-0,4
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR				Ağu.22	Eyl.22	Eki.22
Teşvikli Yatırımlar (Milyar TL)	246	376	377	51,1	47,4	43,6
Teşvikli Yatırımlar (Belge Adedi)	5.582	10.365	12.651	1.257	1.300	1.201
ULUSLARARASI DOĞRUDAN YATIRIMLAR				Ağu.22	Eyl.22	Eki.22
Yatırım Tutarı (Milyon \$)	5.881	5.791	7.098	214	393	432
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER				Ağu.22	Eyl.22	Eki.22
Kurulan Şirket Sayıları	84.102	101.318	109.695	12.193	13.023	12.443
Kapanan Şirket Sayıları	13.197	15.366	16.222	1.713	1.987	1.706
DÖVİZ POZİSYON AÇIĞI (Milyar \$)				Tem.22	Ağu.22	Eyl.22
Reel Kesimin Döviz Pozisyon Açığı	-143,8	-122,3	-121,9	-91,2	-89,2	-83,1
BORÇLANMA (Milyar \$)				2021-IV	2022-I	2022-II
Dış Borç Stoku	415,8	433,0	442,6	442,5	450,5	444,4
Kamu	161,2	178,4	179,9	179,7	182,9	179,2
Özel	246,1	233,2	236,6	236,7	237,8	235,8
İÇ BORÇ STOKU (Milyar TL)				Ağu.22	Eyl.22	Eki.22
İç Borç Stoku	755	1.060	1.321	1.689	1.738	1.800
KREDİLER (Milyar \$)				2022/II	2022/III	Eki.22
Özel Sektörün Yurtdışından Sağladığı Kredi Borcu	187,7	172,3	168,4	160,9	160,6	161,0
SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ (Takov. Etk. Arındırılmış)				Ağu.22	Eyl.22	Eki.22
Toplam Sanayi (%)	-0,6	1,5	19,6	1,1	0,5	2,5
İmalat Sanayi (%)	-0,8	1,8	20,8	2,3	1,7	3,7
KAPASİTE KULLANIMI (%)				Eyl.22	Eki.22	Kas.22
Kapasite Kullanım Oranı	75,9	71,9	76,6	77,4	76,9	75,9
GÜVEN ENDEKSLERİ				Eyl.22	Eki.22	Kas.22
Reel Kesim Güven Endeksi	100,4	98,2	110,6	99,9	100,3	97,9
Tüketici Güven Endeksi	79,7	81,0	79,0	72,4	76,2	76,6
Ekonomik Güven Endeksi	92,5	88,7	98,5	94,3	97,1	96,9
SANAYİ CİRO ENDEKSİ				Ağu.22	Eyl.22	Eki.22
Sanayi Ciro Endeksi	207,5	247,1	413,5	921,6	964,9	999,5
ELEKTRİK ENERJİSİ				Tem.22	Ağu.22	Eyl.22
Elektrik Enerjisi Üretimi (Mwh)	294,3	294,1	319,1	27,2	30,1	25,8
Elektrik Enerjisi Tüketimi (Mwh)	229,6	233,4	253,5	21,8	24,5	22,3
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ (Milyar TL)				Eyl.22	Eki.22	Kas.22
Bütçe Dengesi	-124,7	-175,3	-192,2	-78,6	-83,3	108,3
PROTESTOLU SENET				Ağu.22	Eyl.22	Eki.22
Protesto Edilen Senet Sayısı (Bin Adet)	916	572	420	22	23	21
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	1.905	1.960	2.427	227	186	145
KARŞILIKSIZ ÇEK				Ağu.22	Eyl.22	Eki.22
Karşılıksız İşlemi Yapılan Çek Adedi	542.727	195.053	152.571	12.674	9.744	10.457
Karşılıksız İşlemi Yapıldıktan Sonra Ödenen Çek Adedi	186.099	76.295	38.339	2.392	1.490	990
BORSA VE DÖVİZ				Eyl.22	Eki.22	Kas.22
BIST 100 Endeksi	1.007	1.134	1.498	3.181	3.979	4.978
Dolar/TL	5,67	7,01	8,89	18,28	18,56	18,61
İmalat PMI Endeksi	47,5	50,0	52,1	46,9	46,4	45,7

Kaynak: TÜİK, TCMB, RİSK MERKEZİ, T.C. HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI, T.C. SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI, BORSA İSTANBUL, TOBB, EPDK

TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER TABLOSU: İZMİR

GÖSTERGE ADI	2019	2020	2021	SON AYLIK VERİLER		
NÜFUS-GÖÇ						
Nüfus (Bin)	4.367	4.395	4.425			
Nüfusun TR Nüfusu İçindeki Payı (%)	5,3	5,3	5,2			
Nüfus Artış Hızı (‰)	10,8	6,3	7,1			
TR Nüfus Artış Hızı (‰)	13,9	5,5	12,7			
Net Göç Hızı (‰)	4,9	-	-			
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM						
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Bin Kişi)	1.620	1.486	1.588			
Sanayi İstihdamının Payı (%)	31,0	33,5	32,9			
Kadın İstihdamı (Bin Kişi)	534	478	511			
Kadın İstihdamının Oranı (%)	32,9	32,1	28,3			
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	307	307	273			
İşsizlik Oranı (%)	16,0	17,1	14,7			
Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	17,1	16,5	14,2			
TARIMSAL ÜRETİM						
Bitkisel Üretim Değeri (Milyar TL)	8,4	6,4	-			
Bitkisel Üretimin TR İçindeki Payı (%)	5,2	3,0	-			
KAMU YATIRIM TAHSİS PAYI (%)						
Kamu Yatırım Tahsis Payı (%)	3,5	-	-			
İSO 500 BÜYÜK İÇİNDEKİ ÜYELER						
Üye Sayısı	62	75	74			
MİLLİ GELİR						
İzmir GSYH (Milyar TL.)	106	109	124			
KİŞİBAŞI MİLLİ GELİR						
Kişi başı MG (Dolar)	10.640	9.967	11.668			
ENFLASYON (%)						
TÜFE (yıllık)	12,4	14,5	34,0			
DIŞ TİCARET (Milyon \$)						
İhracat	12.169	11.597	14.774			
İthalat	8.676	8.465	10.921			
Dış Ticaret Dengesi	2.730	3.132	3.854			
İhracatın TR İhracatı İçindeki Payı (%)	5,9	6,8	6,6			
KAPASİTE KULLANIMI (%)						
Kapasite Kullanım Oranı	61	59	63			
PROTESTOLU SENETLER						
Protesto Edilen Senet Sayısı (Adet)	49.799	32.749	28.857			
Protesto Edilen Senetlerin TR İçindeki Payı (%)	5,4	5,7	6,9			
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	1.203	581	668			
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR						
Belge Adedi	276	535	681			
Yatırım (Milyon TL)	5.692	12.205	15.282			
Teşvikli Sabit Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	4,2	5,1	5,5			
Bölgesel Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	5,4	5,5	5,9			
MALİ / FİNANS						
Bütçe Gelir/Gider	4,3	4,4	4,8			
Vergi Gelirlerinin TR İçindeki Payı (%)	12,5	11,5	11,4			
BANKACILIK						
Mevduatın Krediye Dönüşüm Oranı (%)	105,4	102,4	88,4			
Toplam Mevduatların TR İçindeki Oranı (%)	5,7	5,8	5,6			
Toplam Kredilerin TR İçindeki Oranı (%)	5,1	5,2	4,9			
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER						
Kurulan Şirket Sayısı	5.098	6.274	6.654			
Kurulan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	6,1	6,2	6,1			
Kapanan Şirket Sayısı	904	939	976			
Kapanan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	6,9	6,1	6,0			
MARKA-PATENT SAYISI						
Marka Tescil Sayısı (Adet)*	4.585	5.348	6.969			
Marka Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	6,4	6,2	6,1			
Patent Tescil Sayısı (Adet)*	65	89	139			
Patent Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	3,3	4,1	4,2			
TURİZM						
Yabancı Turist Sayısı (Bin Kişi)	1.223	297	636			
Yabancı Turist Sayısının TR İçindeki Payı (%)	2,7	2,3	2,6			
MOTORLU KARA TAŞITLARI						
Motorlu Kara Taşıtlarının TR İçindeki Payı (%)	6,2	6,2	6,2			
				YILLIK OLARAK AÇIKLANMAKTADIR.		
				Şubat.22		
				Mart.22		
				Nisan.22		
				51,50		
				58,83		
				66,90		
				Ağustos.22		
				Eylül.22		
				Ekim.22		
				1.440		
				1.460		
				1.295		
				1.247		
				1.122		
				1.034		
				193		
				338		
				260		
				6,8		
				5,0		
				6,1		
				2022-I		
				2022-II		
				2022-III		
				66		
				67		
				69		
				Ağustos.22		
				Eylül.22		
				Ekim.22		
				1.623		
				1.606		
				1.471		
				7,3		
				7,0		
				7,2		
				49		
				44		
				45		
				Ağustos.22		
				Eylül.22		
				Ekim.22		
				68		
				71		
				70		
				3.080		
				2.437		
				1.383		
				6,5		
				5,4		
				3,2		
				7,2		
				4,6		
				3,4		
				Eylül.22		
				Ekim.22		
				Kasım.22		
				5,4		
				5,4		
				5,4		
				10,6		
				10,8		
				10,5		
				2022-I		
				2022-II		
				2022-III		
				89,3		
				90,0		
				86,1		
				5,6		
				5,6		
				5,4		
				5,0		
				5,0		
				5,1		
				Ağustos.22		
				Eylül.22		
				Ekim.22		
				683		
				859		
				701		
				5,6		
				6,6		
				5,6		
				132		
				110		
				97		
				6,2		
				5,5		
				5,7		
				Ağustos.22		
				Eylül.22		
				Ekim.22		
				1.033		
				1.099		
				1.142		
				6,4		
				6,5		
				6,4		
				35		
				35		
				27		
				5,5		
				6,1		
				4,4		
				Ağustos.22		
				Eylül.22		
				Ekim.22		
				250		
				190		
				152		
				4,0		
				3,5		
				3,2		
				Ağustos.22		
				Eylül.22		
				Ekim.22		
				6,2		
				6,2		
				6,2		

Kaynak: TÜİK, TCMB, RİSK MERKEZİ, T.C. HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI, T.C. SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI, BORSA İSTANBUL, TOBB, TPMK, TEİAŞ-EPDK *Aylık veriler, başvuru verileri, yıllık veriler tescil verileridir.

TOYOTA Tarihi

1937-1950

DİJİTALLEŞME VE YEŞİL DÖNÜŞÜMDE KÜRESEL LİDERLER

TOYOTA

1937

2022

Japonya'da, 1937 yılında, ikinci dünya savaşının eşiğindeki zorlu dönemde, yokluklar içerisinde kurulan Toyota, savaş ortamına rağmen kısa süre içerisinde büyüme eğilimini ve tanınırlığını artırdı.

İlk aşamada sadece basit otomobiller üreten Toyota, zamanla çok farklı modeller üreten ve günümüzdeki akıllı araç teknolojilerinin temelini atan küresel bir şirket haline geldi. Günümüzde, 150'den fazla ülkede faaliyet gösteren Toyota, dünyanın en büyük şirketlerinden biri olarak dikkat çekiyor.

Rakamlarla TOYOTA

- Toyota Kuzey Amerika ve Avrupa başta olmak üzere, özellikle son 30 yılda tüm dünyada satışlarını artırdı.
- Güncel veriler itibarıyla, Toyota 2021 mali yılının sonunda işletme karı %36,3 artışla 23 milyar dolara, satış gelirleri ise %15,3 artışla 240 milyar dolara yükseldi.

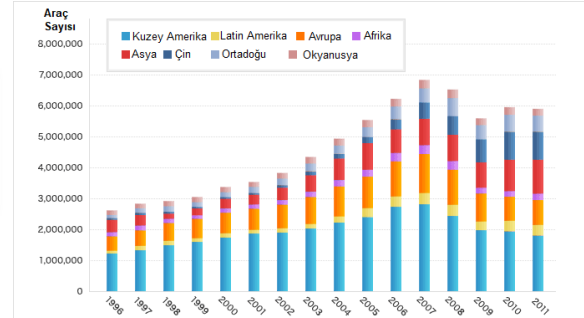
1950-2000

Küresel büyümesine devam eden Toyota, 1950'lerde ABD'ye ihraç edilen ilk Japon arabası oldu. 1966 yılında Corolla, 1968 yılında Hilux, 1970 yılında 2000GT ile Celica, 1982 yılında Camry, 1994 yılında Kompakt SUV'lerin öncüsü RAV4, 1997 yılında Hibrit araçlarının öncüsü Prius, 1999 yılında küçük model Yaris üretti. Bu modelleriyle Toyota, günümüzdeki yeni nesil akıllı arabaların temelini atan en önemli firmalardan oldu.

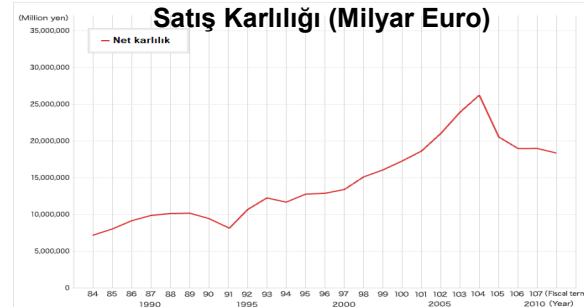
2000'ler-Günümüz

Akıllı teknolojilere Ar-Ge yatırımlarını yoğunlaştıran Toyota, kalitesi ve özel araçlarıyla dikkat çekmeye devam etti ve 2007'de en çok araç üretimi yapan General Motors'u geride bırakarak, dünyanın en çok araç üreten firması olmayı başardı. Günümüzde, dünya genelinde 26 ülkede 46 üretim yeri bulunan ve 150'den fazla ülkeye satış yaparak, 300 binden fazla kişiye istihdam sağlıyor.

Satılan Araç Sayısı

Satış Karlılığı (Milyar Euro)

Çevre ve Sürdürülebilirlik Politikaları

TOYOTA

Toyota felsefe, değerler ve üretim ideallerini ilk defa 2001'de "Toyota Tarzı" şeklinde adlandırmıştır. Toyota Tarzı'nın temel olarak 14 ilkesi 4 farklı başlık altında düzenlenmiştir:

I. UZUN VADELİ FELSEFE

1.İlke: Yönetim kararlarını, kısa vadeli finansal hedefler pahasına bile olsa, uzun vadeli bir felsefeye dayandırın.

II. DOĞRU SÜREÇ DOĞRU SONUÇLARI VERİR

2.İlke: Problemleri su yüzüne çıkarmak için kesintisiz bir süreç akışı yaratın.

3.İlke: Fazla üretimden kurtulmak için çekme sistemleri kullanın.

4.İlke: İş yükünde yavaş ve istikrarlı bir ilerleme benimseyin.

5.İlke: Kaliteyi en baştan sağlamak için, problemleri çözmek üzere durdurma kültürünü geliştirin.

6.İlke: Görevleri standartlaştırmak sürekli iyileştirmenin ve çalışanların yetkilendirilmesinin temelidir.

7.İlke: Görsel kontrolü hiçbir problemin saklı kalmayacağı şekilde kullanın.

8.İlke: Sadece insanlara ve sürece hizmet eden, özenle test edilmiş teknolojiyi kullanın.

III. İNSANLARINIZI VE PARTNERLERİNİZİ GELİŞTİREREK ÖRGÜTÜNÜZE DEĞER KATIN

9.İlke: İşi anlayan, felsefeyi yaşayan ve başkalarına rağmen öğreten liderler yetiştirin.

10.İlke: Şirketinizin felsefesini izleyen istisnai insanlar ve ekipler yetiştirin.

11.İlke: Onları zorlayarak ve iyileşmelerine yardımcı olarak ekibinize, geniş partner ve tedarikçilerinize saygı gösterin.

IV. SORUNLARI SÜREKLİ KÖKENİNDE ÇÖZMEK ÖRGÜTSEL ÖĞRENMEYİ İLERLETİR

12.İlke: Durumu iyice anlamak için gidip kendi gözünüzle görün

13.İlke: Kararlarınızı acele etmeden, bütün seçenekleri iyice değerlendirerek, mutabakatla alın ve aldığınız kararı hızla uygulayın.

14.İlke: Yansıtma (hansei) ve sürekli iyileştirme (kaizen) yoluyla öğrenen bir örgüt haline gelin.

Çevreyi koruma ve geliştirme konusunda öncülük etme sorumluluğuna sahip olduğunu açıklayan Toyota'nın 2050'ye yönelik çevre ve sürdürülebilirlik hedefleri şu şekildedir:

Daha iyi bir gelecek için çevreci bir görev

Yeni teknolojiler kullanarak hayatı daha iyi hale getirmek, yeni çalışma yöntemleri ve yeni düşünce şekilleri ile emisyonları azaltmak, geri dönüşümü artırmak, doğal kaynakları korumak ve daha temiz, yenilenebilir enerji kaynakları kullanmak, aynı zamanda dünyadaki tüm insanların doğa ile uyum içinde yaşamalarına ve çalışmalarına yardımcı olmak.

Daha iyi bir hava

Öncü hibrit araçları, elektrikli araçlar ve dünyanın ilk seri üretilen hidrojen yakıt hücreli araçlarla, çevreye mümkün olduğunca az zarar verecek araçlar üretmek.

Daha iyi bir dünya

Toyota, sürekli olarak çevre üzerindeki olumsuz etkiyi azaltacak yöntemler arıyor. 4R; Reduce, Reuse, Recycle ve Recover (Azalt, Tekrar kullan, Geri dönüştür, Geri kazan) felsefesini benimseyen Toyota, bunlara uygun olarak doğal kaynakları dikkatli bir şekilde kullanıyor, ürünlerini daha uzun süre kullanılabilmesini sağlıyor, geri dönüşüm fırsatlarını artırıyor ve enerjiyi geri kazanmak için daha fazla çalışıyor.

HEDEF 1

Sıfır CO₂ Emisyonlu Yeni Araç Mücadelesi

HEDEF 4

Su Tüketimini En Aza İndirme ve En Uygun Seviyeye Getirme Mücadelesi

HEDEF 2

Ürün Yaşam Döngüsünde Sıfır CO₂ Emisyonu Mücadelesi

HEDEF 5

Geri Dönüşüm Temelli Toplum ve Sistemler Kurma Mücadelesi

HEDEF 3

Sıfır CO₂ Emisyonlu Fabrika Mücadelesi

HEDEF 6

Doğa ile Uyum İçinde Bir Gelecek Toplum Oluşturma Mücadelesi

EBSO ARAŞTIRMA

Hazırlayan

Türker ADAKALE

Aslıhan ALGAN

Sorumlu Yönetici

Özdem EKİNCİ

İletişim

Ekonomi bülteni ile ilgili görüş ve önerilerinizi, arastirma@ebso.org.tr adresine mail atarak paylaşabilirsiniz.

Önceki sayılar

Aylık Ekonomi Bülteni'nin geçmiş sayılarına, <https://www.ebso.org.tr/tr/dosyalar/yayinlar/aylik-ekonomi-bulteni> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Odamız tarafından kamuya açık uluslararası ve ulusal ölçekli kaynaklardan elde edilen bilgiler ve veriler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmaktadır.

Raporda yer alan metinler ve veriler sadece bilgilendirme amaçlıdır. Hazırlanan bu raporda Ege Bölgesi Sanayi Odası hiçbir şekilde yatırım ve alım-satım hususlarında tavsiyede bulunma amacı gütmemektedir.

Rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Ege Bölgesi Sanayi Odası hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın telif hakkı olup, Odamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz.

Tüm haklarımız saklıdır.

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI
AEGEAN REGION CHAMBER OF INDUSTRY

www.ebso.org.tr

EBSO'yu sosyal medyadan takip etmek için ilgili logoyu tıklayabilirsiniz.

Twitter

Instagram

Facebook

LinkedIn

Youtube

